

Za Vladimírem Bystrickým (1934–2021)

Ve čtvrtek 11. února 2021 opustil ve věku 87 let pozemský svět historik, archivář a vysokoškolský pedagog PhDr. Vladimír Bystrický, CSc., dlouholetý ředitel Státního oblastního archivu v Plzni. Do někdejšího Okresního archivu ve Stříbře nastoupil v roce 1957, počátkem roku 1959 přešel do tehdejšího horšovskotýnského oddělení Státního archivu v Plzni a od roku 1964 až do odchodu na zasloužený odpočinek v roce 2003 tento archiv vedl a řídil.

Bystrického odborné zaměření spočívalo především v zájmu o dějiny města Stříbra a dobu husitství v západních Čechách. Během let nashromáždil značné množství studijního materiálu a zejména po odchodu do důchodu využil volný čas k tomu, aby z něj začal rovněž publikovat. V roce 2013 tak kupř. vydal syntetickou monografii *Západní Čechy v husitských válkách*, kromě toho je třeba zmínit i jeho aktivní účast na prvním dílu *Dějiny města Plzně*, kde je autorem kapitoly o husitské Plzni.

S Pedagogickou fakultou Západočeské univerzity v Plzni byl Bystrický profesně spojen od roku 1986 a až do roku 2005 zde externě vyučoval pomocné vědy historické a úvod do studia dějepisu. Na katedře historie zůstal aktivní i poté, působil mj. jako člen redakční rady a poradce projektu *Scamna super Misam*, v jehož rámci byly publikovány odborné studie vycházející z kvalifikačních prací studentů katedry.

Bystrický byl činný i jako redaktor a vydavatel. Působil v redakční radě *Archivního časopisu*, sborníku *Minulostí Západočeského kraje* a stál rovněž u zrodu *Západočeského sborníku historického*. Historii a archivnictví neúnavně popularizoval na veřejnosti a historický výzkum se snažil ovlivňovat i z pozice předsedy plzeňské pobočky Československé historické společnosti.

V posledním období života sbíral plody svého celoživotního úsilí a jakýmsi pomyslným vyvrcholením by mohl být vydání jubilejního sborníku, na nějž se Bystrický velice těšil. Obsahově i redakčně ho připravili jeho spolupracovníci a bývalí studenti a pod názvem *Stříbro nad zlato* spatřil světlo světa 25. června 2020. Tematicky se sborník zaměřil především na místa, která měl Bystrický rád a která byla tak či onak spojena s jeho profesní dráhou: Stříbro, Plzeň, Úboč, Klatovy a Rokycany.

Když jsme v červnu 2020 jubilejní sborník křtili, většina z nás tehdy viděla Bystrického naposled. Jeho nečekaný odchod nás, jeho spolupracovníky, kolegy a bývalé studenty, zarmoutil o to víc, že jeho vitalita a duševní a fyzická svěžest podobné myšlenky vlastně ani nepřipouštěla. Člověk si skoro myslel, že se to nikdy nestane. Bohužel, stalo se. My všichni tak ztrácíme ve Vladimíru Bystrickém nejen skvělého kolegu, ale především člověka, který byl v archivu i na katedře vždy upřímně vítán a jehož názory i po jeho odchodu na zasloužený odpočinek stále v archivní i historické obci významně rezonovaly. Setkání s ním byla příjemná, přínosná, obohacující. I proto na něj budeme vzpomínat jen s úctou a respektem.

Výběr prací Vladimíra Bystrického¹⁾

- Hospodářství města Stříbra v letech 1526–1564*, diplomová práce, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha 1957.
- Peníze v knihách města Stříbra v letech 1526–1564*, Numismatické listy 12, 1957, s. 65–67.
- Hospodářství města Stříbra v letech 1526–1564*, Zápisky katedry československých dějin a archivního studia 2, 1957, s. 99–103.
- Sondy k dějinám tzv. pohyblivých cen některých druhů zboží a k vývoji mezd ve Stříbře v letech 1470–1615*, Materiály pracovní skupiny pro dějiny cen a mezd při katedře československých dějin a archivního studia v Praze 4, 1962, s. 1–15.
- Národnostní vývoj města Stříbra a jeho nejbližšího okolí*, Minulostí Západočeského kraje 1, 1962, s. 161–188.
- K metodickým otázkám studia dějin tzv. pohyblivých cen zboží a mezd v 16. a 17. století*, Zápisky katedry československých dějin a archivního studia 6, 1962, s. 127–145.
- Školní pomocník Matěj Maidl v Zavlekově v roce 1848–1849*, MZK 4, 1966, s. 233–240.
- Hospodářské a sociální poměry v městě Stříbře v období cenové revoluce (1526–1618)*, kandidátská práce, Plzeň 1969.
- Hlavní aspekty studia dějin cen a mezd ve Stříbře v letech 1526–1618*, in: Problémy cen, mezd a materiálních podmínek života od 16. do poloviny 19. století, ed. Josef Petráň, Praha 1971 (= Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et Historica 1, Studia historica 5), s. 123–158.
- Jan Telítko, první královský rychtář ve Stříbře po roce 1547*, Sborník Okresního muzea v Tachově 7, 1972, s. 15–33.
- Ohlasy nevolnického povstání 1775 v cizině*, in: Povstání poddanského lidu 1775 v severovýchodních Čechách, edd. Erik Bouza – Jaroslav Metelka, Hradec Králové 1975, s. 233–256.
- Zpráva o ohlasu českého nevolnického povstání 1775 v Německu*, MZK 13, 1976, s. 97–99.
- O vyhnání křižáků z Čech roku 1427. Husitské vítězství u Stříbra a Tachova*, Plzeň 1982, 64 s. (spoluautor Karel Waska).
- Přehled dějin města Stříbra v době husitské*, Sborník Okresního muzea v Tachově 18, 1983, s. 14–28.

1] Úplná bibliografie V. Bystrického viz Jan Kahuda – Jan Edl – Jakub Krček, *Bibliografie PhDr. Vladimíra Bystrického, CSc.*, in: Jakub Krček – Jiří Stočes (edd.), *Stříbro nad zlato. Sborník prací k životnímu jubileu PhDr. Vladimíra Bystrického, CSc.*, Plzeň 2019, s. 16–25.

- Západní Čechy a husitství*, in: Soudce smluvený v Chebu. Sborník příspěvků přednesených na sympoziu k 550. výročí události, red. Jindřich Jirka, Cheb 1983, s. 52–58.
- Přehled archivů ČSR*, Praha 1984, 209 s. (spoluautor Václav Hrubý).
- Ohlas VŘSR v západních Čechách v archivních dokumentech*, Praha 1987, 22 s. (spoluautor Václav Štuksa).
- Přehled dějin města Stříbra v době husitské*, in: 560. výročí vítězství husitských vojsk nad křižáky u Tachova, edd. Jana Hutníková – Antonín Prokop, Tachov 1987, s. 69–99.
- Prameny a literatura ke čtyřicetiletým dějinám Pedagogické fakulty v Plzni*, in: Dějepis. Sborník Pedagogické fakulty v Plzni 15, red. Jan Kumpera, Plzeň 1988, s. 15–28.
- Americká armáda 1945. Osвобоzení západních Čech ve fotografiích a dokumentech*, Plzeň 1990, 72 s. + XVI volných listů (spoluautor Karel Waska).
- Quellen zur Geschichte der Oberpfalz im Staatlichen Gebietsarchiv in Pilsen*, Verhandlungen des Historischen Vereins für Oberpfalz und Regensburg 131, 1991, s. 249–258 (spoluautoři Jan Pelant a Karel Waska).
- Zprávy vyslanců Rýnské Falce a Bavorska ve Vídni o nevolnickém povstání v Čechách roku 1775*, Sborník archivních prací 42, 1992, s. 3–32.
- Ohlasy českého selského povstání 1775 v Horní Falci a Bavorsku*, in: Setkání na hranici. Sborník příspěvků z 2. česko-hornofalckého archivního symposia v České Kubici u Domažlic v květnu 1994, ed. Kristina Kaiserová, Ústí nad Labem 1997, s. 81–87.
- Osoba prvního královského rychtáře ve Stříbře po roce 1547*, in: Stavovský odboj roku 1547. První krize habsburské monarchie, ed. Petr Vorel, Pardubice – Praha 1999, s. 125–134.
- Stříbro do roku 2000 aneb dějiny jednoho města*, Stříbro 2000, 142 s. (spoluautorka Kateřina Rubášová).
- Úboč 1251–2001. Z historie 750 let*, Úboč 2001, 64 s.